

สารคดีท่องเที่ยว

สภกษาย ววศวิญญากุล

ชมนกชมไม้

ไหว้พระที่ **กำแพงแสน**

"กำแพงแสน" เมื่อเอ่ยชื่อนี้ส่วนมากเป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบต่างๆ เพราะเป็นชื่อที่คนรู้จักกันมากหลายวงการ แต่ที่โด่งดังมากน่าจะเป็นวงการพระเครื่อง **"กรุกำแพงแสน"** เช่น พระนางพญา พระสิริกกำแพงแสนขาว พระปิดตา (พิมพ์ปลดหนี้) และพระยอดขุนพลหลังนะ (เนื้อดิน) ในวงการนักประวัติศาสตร์นักโบราณคดีก็รู้จักกันดีในฐานะเป็นเมืองโบราณให้ศึกษาค้นคว้าความเป็นอยู่ของมนุษย์ในยุคสมัยต่างๆ

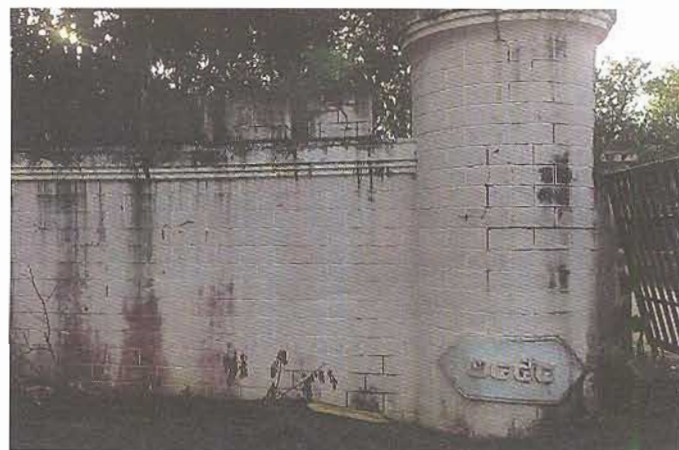
ปัจจุบัน **"กำแพงแสน"** เป็นอำเภอหนึ่งในจำนวนเจ็ดอำเภอของจังหวัดนครปฐม เป็นเมืองเก่าสมัยทวารวดีที่มีอาณาเขตกว้างขวางแบ่งเป็น 15 ตำบล 204 หมู่บ้าน ตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2449 ในสมัยรัชกาลที่ 5 ที่วัดห้วยพระ ตำบลห้วยพระ อำเภอดอนตูม ใช้นามว่า อำเภอกำแพงแสน ตามชื่อเมืองโบราณต่อมาเป็นที่ซึ่งประสบภัยแล้งไม่สะดวกในการสัญจรไปทำมาหากินใน พ.ศ. 2453 จึงย้ายอำเภอไปสร้างใหม่ที่ชายทุ่งวัดสามแก้วเปลี่ยนชื่ออำเภอเป็น **"อำเภอนาดอนน้อย"** แต่ชาวบ้านชอบเรียกว่า **"อำเภอสามแก้ว"** ตามชื่อวัด

พ.ศ. 2460 ย้ายที่ทำการอีกครั้งไปตั้งที่ริมคลองท่าสาร - บางปลา บริเวณบ้านยางติดกับถนนมลายัแมนที่ไปถึงสุพรรณบุรี ในตำบลทุ่งกระพังโหม ซึ่งห่างจากที่เดิมไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 14 กม. และครั้งสุดท้ายเมื่อ พ.ศ. 2532 สมัยรัชกาลที่ 9 ย้ายไปตั้งในที่ซึ่งราษฎรบริจาคริมถนนมลายัแมนเช่นกัน ห่างจากที่เดิมไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 2 กม. มาจนถึงปัจจุบัน

ที่นี่มีสถานที่สำคัญที่น่าสนใจคือ เมืองเก่ากำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำแพงแสน โรงเรียนการบินกำแพงแสน และป้ายหยุดรถไฟทุ่งบัว นอกจากนั้นก็มีแหล่งซื้อขายพระเครื่องในตลาดกำแพงแสน

วันนั้นพวกเราขับรถแยกขวาจากเส้นทางหลัก คือถนนเพชรเกษมในเขตเมืองนครปฐม เข้าสู่ถนนสายมลายัแมนหรือถนนนครปฐม - สุพรรณบุรี ไปถึงตัวอำเภอกำแพงแสนประมาณ 10.30 น. รวมระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงกำแพงแสนประมาณ 90 กม. และอำเภอกำแพงแสนอยู่ห่างจากตัวเมืองนครปฐม 25 กม.

จุดหมายแรกที่พวกเราไปสัมผัสคือ **"เมืองเก่ากำแพงแสน"** หมู่ที่ 5 ตำบลทุ่งขวาง ซึ่งมีประชากรประมาณ 5,000 คน ใน 9 หมู่บ้าน มีหลักฐานทางการปกครองว่า ตั้งเป็นตำบลมาเกือบร้อยปีแล้ว ในตำบลนี้ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นนอกจาก **"เมืองเก่ากำแพงแสน"** แห่งเดียวเท่านั้น

กำแพงหลังคูเมืองประตูทางเข้าบริเวณเมือง (ค่ายลูกเสือ)

พวกเราขับรถตามแผนที่จากตัวอำเภอกำแพงแสนแยกซ้ายมือจากถนนมลายัแมนมาประมาณ 10 นาที ก็ถึงเมืองเก่ากำแพงแสน หรือถ้าอ่านตามป้ายที่หน้าประตูก็คือ **"ค่ายลูกเสือเมืองกำแพงแสน"** แต่ก่อนจะเข้าไปภายในบริเวณเมืองเก่า เราารู้จักเมืองเก่าที่กำแพงแสนกันก่อนเล็กน้อยนะครับ

ในอดีตประมาณ พ.ศ. 11 - 16 กำแพงแสนเป็นเมืองซึ่งเป็นเมืองบริวารของเมืองนครชัยศรี สันนิษฐานว่า เป็นโบราณ สมัยทวารวดีที่มีอายุรุ่นเดียวกับเมืองนครชัยศรี เมื่อสร้างขึ้นโดยเมืองนครชัยศรีเพื่อใช้ในการควบคุมเส้นทางตามลำน้ำ เพราะต้องการส่งเสริมให้เป็นเมืองท่า และเป็นศูนย์การค้าทางทะเลของเมืองนครชัยศรี จึงทำให้ความและความเสื่อมของเมืองกำแพงแสนจึงน่าจะจะเป็นไปพร้อมกันเป็นเมืองที่ตั้งอยู่ระหว่างเมืองอุททองกับเมืองนครชัยศรี

ปัจจุบันพื้นที่บริเวณเมืองเก่าอยู่ในกรมศิลปากรรักษาของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และค่ายลูกเสือประจำจังหวัดนครปฐม

เมืองเก่ากำแพงแสนมีลักษณะพื้นที่เป็นสี่เหลี่ยม มีขนาดกว้างประมาณ 750 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 400

บรรยากาศภายในบริเวณเมืองโบราณกำแพงแสน

ค่ายลูกเสือเมืองกำแพงแสน

เอละครับ คราวนี้เข้าไปชมไปสัมผัสภายในกันเลยครับ ตรงประตูทางเข้าสองข้างก่อกำแพงแบบเมืองโบราณสูงประมาณ 2 เมตร ยาวข้างละไม่เกิน 3 เมตร บนกำแพงด้านขวามือมีป้ายชื่อ **“ค่ายลูกเสือเมืองกำแพงแสน”** ตัวหนังสือแบบอักษรโบราณๆ แต่มองก็ดูออกว่าทั้งหมดเป็นกำแพงที่สร้างขึ้นใหม่ ด้านหน้ากำแพงเป็นคูน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งในอดีตก็คือ **“คูเมืองกำแพงแสน”** นั้นเอง ชาวบ้านเรียกว่า **“รางพิกุล”** มีความยาวไปทางทิศตะวันออกเพื่อไปเชื่อมต่อกับแม่น้ำนครชัยศรี

ซึ่งเล่ากันว่ามีความกว้างประมาณ 10 เมตร มีความลึกท่วมศีรษะ แต่สภาพที่ผมมองเห็นปัจจุบันประมาณไม่ได้ว่ากว้างและลึกเท่าไร เพราะมีวัชพืชขึ้นรกทั้งสองฝั่งตลิ่งในคลองก็อัดแน่นไปด้วยกอผักตบชวาสภาพเหมือนลูกทุ่งร้างมานานปี

แค่เพียงขับรถผ่านประตูเข้าไปภายในก็สัมผัสได้ถึงความรู้สึกสบายใจ เพราะมองกวาดสายตาไป 360 องศาจะมองเห็นแต่ต้นไม้ขนาดใหญ่ใบหนาแผ่กิ่งก้านร่มเย็นไปตลอดทาง ยิ่งขับรถลึกเข้าไปยิ่งเงียบสงบและหนาแน่นไปด้วยแมกไม้ และนกส่งเสียงหยอกล้อกันด้วยเสียงรื้น ๆ แนนอน เพราะ ณ ฝั่งป่าแห่งนี้คือ **“สวนรุกขชาติกำแพงแสน”** เป็นที่รวมของต้นไม้หลากหลายพันธุ์ และเป็นที่อยู่อาศัยของเหล่านกนานาชนิด

ยิ่งขับรถลึกเข้าไปยิ่งสัมผัสได้ถึงความเป็นค่ายลูกเสือ เพราะมีสิ่งปลูกสร้าง และลานปูนกว้างๆ ซึ่งเป็นสถานที่ทำกิจกรรมต่างๆ ของลูกเสือที่เข้ามาฝึกอบรม ผ่านลานกว้างๆ เลี้ยวขวาเข้าถนนดินค่อนข้างแคบไปไม่นานก็จะเป็นโรงเรียน **“เมืองเก่ากำแพงแสน”** สังกัดกระทรวงศึกษาธิการแฝงตัวอยู่ในมุมหนึ่งของแผ่นดินเมืองเก่ากำแพงแสน วันที่พวกเราไปเยี่ยมเป็นวันหยุดราชการ จึงไม่พบครูและนักเรียนเลยแม้แต่เพียงคนเดียว

จอดรถลงไปดูโน่น ชมนี่ กันนิดหน่อย ก็ขับรถกลับทางเดิมทุกคนรู้สึกผิดหวังเล็กน้อยที่ดูแล้วดูอีกก็ไม่พบซากเศษโบราณวัตถุ โบราณสถานแสดงความเป็นเมืองเก่าให้เห็นบ้างเลย นอกจากสิ่งก่อสร้างสำหรับการฝึกอบรมลูกเสือเสียเป็นส่วนใหญ่ พวกเรา จอดรถรับลมที่พัดเย็นได้ต้นไม้ใบหนาในป่าสวย สะอาด ฟังเสียงร้องเพลงของแมลงป่าใกล้ๆ กับสระน้ำ ซึ่งอยู่ประมาณกลางๆ ฝั่งป่า

สวนรุกขชาติกำแพงแสน

สระน้ำสมัยเมืองกำแพงแสน

“สระน้ำนี้ คือ สระน้ำสมัยเมืองกำแพงแสน” อาจารย์พิภพผู้รู้เรียนมาทางประวัติศาสตร์เอ่ยขึ้น น้ำเสียงสดชื่นเปิดยิ้ม พลางชี้ไปบริเวณรอบๆ สระน้ำ

“เมืองกำแพงแสนมีสระน้ำ 2 แห่ง คือ ที่นี้แห่งหนึ่ง และอีกแห่งไม่รู้เหมือนกันว่าอยู่ตรงส่วนไหน ผมเชื่อแน่ว่าใช้กันมานานแล้ว สระล้นมีอายุมากมายทั้งนั้น” ทุกคนมองไปตามที่อาจารย์พิภพชี้ชวนๆ ไปทางสระน้ำ ก็คงจะเป็นจริงอย่างอาจารย์พิภพ เพราะจากข้อมูลที่ได้ศึกษามาก่อนบอกว่า ที่เมืองโบราณกำแพงแสนนี้มีสระน้ำอยู่ 2 แห่ง มีคูน้ำและคันดินข้างกำแพงเมือง หลักฐานความเป็นเมืองอยู่ในปัจจุบัน ส่วนโบราณสถานและโบราณวัตถุไม่มีซากหลงเหลืออยู่เลย แต่มีสิ่งที่เคยขุดพบ พระพุทธรูปดินเผาพอกปูนลวดลายปูนปั้น เศียรเทวดา และธรรมจักร ศิลปกรรมสมัยทวารวดี ซึ่งเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถาน

ขากลับก่อนออกมากจากประตูทำให้พวกเราได้มองเห็นหลักฐานทางโบราณคดีเมืองกำแพงแสนที่เหลืออยู่อีกอย่างหนึ่งคือ ซึ่งเข้าใจว่าสมัยก่อนคงเป็นแนวดินป้องกันเมืองหลังกำแพงเมือง โดยมีคูเมืองขวางอยู่ข้างหน้าตลอดแนว

การมาชมเมืองโบราณกำแพงแสน แม้เราจะไม่มีผู้รู้คอยนำทางให้เยี่ยมชม แต่พวกเราก็ไม่เดือดร้อน เพราะก่อนจะได้เรียนรู้ประวัติเมืองจากอาจารย์ “กูเกิ้ล” มาอย่างดีแล้วนั่นเอง

ออกจากเมืองโบราณกำแพงแสนมาถึงตัวอำเภอกำแพงแสนเป็นเวลาเที่ยงแล้วทุกคนหิว เหลือบไปเห็นป้ายร้าน “หมวย” ข้าวหมูย่าง หมูกรอบ เข้าถึงกับน้ำลายสอ เลยแวะลองลิ้มชิมรสกันที่นั่น ร้านนี้เป็นร้านเล็กๆ แต่สะอาด และรสชาติอร่อย ข้าวและก๋วยเตี๋ยว เป็นร้านที่อยู่ริมถนนมาหลายแหม่นก่อนจะถึงสามแยกไฟแดงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ - สุพรรณบุรีไม่มากนัก

ก๋วยเตี๋ยวยออร่อย ร้านหมวยลี

ประตูทางเข้าวัดไร่แดงทอง

อิ่มท้องแล้วลัทธิก็เริ่มหมุนต่อ ถึงสามแยกมาลัยแมน เลี้ยวซ้ายเข้าถนนสายลาดหลุมแก้ว - พนมทวน เพราะจุดหมายปลายทางคือ **"วัดไร่แดงทอง"** ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน เพื่อไปนมัสการ **"หลวงปู่ท้าว"** พระเกจิอาจารย์ชื่อดังของอำเภอกำแพงแสน ตามคำแนะนำของเพื่อนสมาชิกคณะเดินทางท่องเที่ยวคนหนึ่ง

ขับรถไปประมาณ 7 กม. ถึงสี่แยกเจริญพร ทางเข้าวัดอยู่ทางซ้ายมือเลี้ยวเข้าไปตามถนนที่คดเคี้ยวอีกกว่างูเลี้ยวประมาณ 20 กม. ก็ถึงวัด ตลอดระยะทางที่ขับรถเข้าไปสองฝั่งถนนจะมองเห็นเป็นพื้นที่สวนที่ปลูกผลไม้และพืชผักสวนครัวประเภทมะนาว ถั่วฝักยาว ผักกาด มะม่วง ชมพู ฝรั่ง และพืชผักผลไม้อื่นๆ นานาชนิด จากข้อมูลทางทะเบียนราษฎรมีประชากรอยู่หนาแน่นประมาณ 11,700 คน พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มจึงเหมาะที่จะประกอบอาชีพเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ คนพื้นที่นี้มีอาชีพหลักทำนา ทำสวน ทำไร่ และรับจ้างทั่วไปเป็นอาชีพเสริม

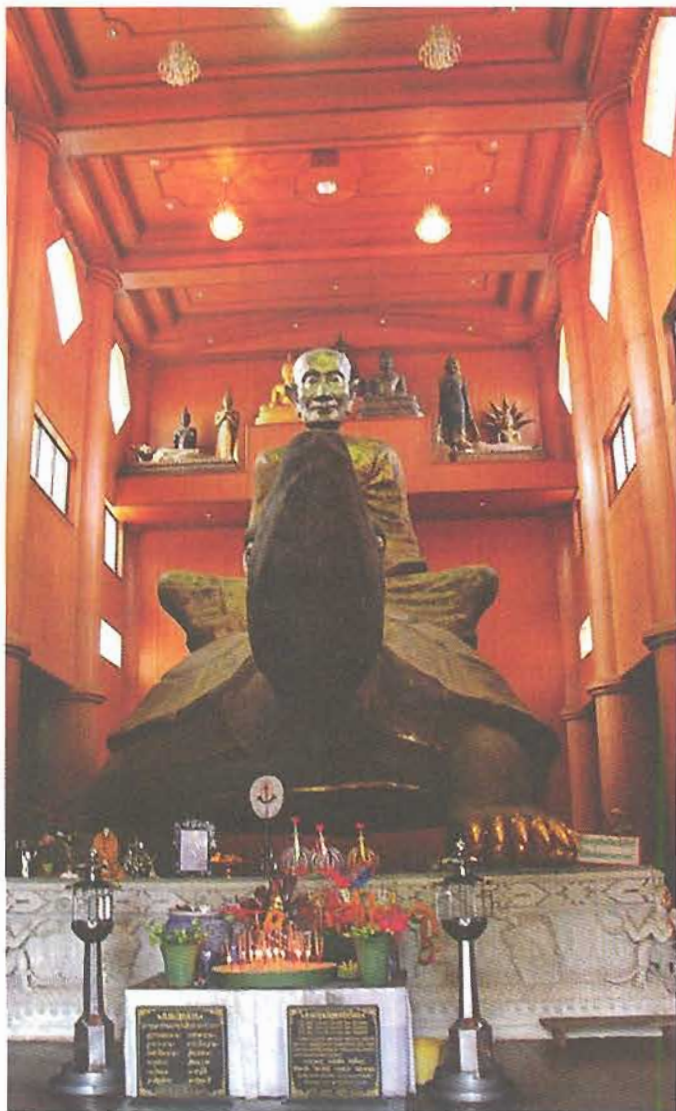

ศิลปกรรมแบบไทยโบราณ

วิหารหลวงปู่ท้าว (ด้านหน้า)

ขับรถเลี้ยวไปเลี้ยวมานำเวียนหัวอยู่เกือบครึ่งชั่วโมงก็ถึงวัดไร่แดงทอง เกิดอาการตื่นตาตื่นใจในความอลังการของวัดเลยครับ คิดไม่ถึงว่าวัดในชนบททางไกลจะมีเสน่ห์ที่สวยงามและมีคนเลื่อมในศรัทธากันมากมายถึงเพียงนั้น รถจอดเต็มลานวัด ลั่นเหลืออกมากจอดบนถนนหน้าวัดอีกต่างหาก พวกเราค่อยๆ นำรถดับคลานหลบหลีกผู้คนจำนวนมากไปจอดบริเวณวัดข้างๆ อุโบสถยืนต้นหลักมองประชาชนที่ลี้ภัยเข้ามาอยู่ครู่หนึ่งมองดูรอบๆ ตัวสังเกตจากต้นไม้ใหญ่ๆ สูงๆ ภูมิและสิ่งก่อสร้างภายในบริเวณวัดแล้ว เชื่อเลยว่าวัดนี้เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งมาก่อนและคงได้รับการปฏิสังขรณ์ให้สวยงามทันสมัยในตอนหลัง คุณชรัตน์ เพื่อนเดินทางคนที่นำพวกเรามาบอกว่า

หลวงปู่หลิวประทับพระญาเต๋าเรือน

วัดไร่แดงทอง ส่วนมากจะรู้จักกันว่า **"วัดหลวงปู่หลิวประทับพระญาเต๋าเรือน"** เกจิอาจารย์ผู้มีความศักดิ์สิทธิ์ คนส่วนมากจะมาขอพร ขอโชคจากหลวงปู่หลิวและพระญาเต๋าเรือน เพื่อเป็นสิริมงคลให้กับตัวเองและครอบครัว เพราะมีความเชื่อความเลื่อมใสว่าการได้ลอดใต้ท้องพระญาเต๋าเรือนนั้น จะทำให้มีอายุยืนเหมือนเต๋า ร่างกายแข็งแรง หายจากโรคภัยไข้เจ็บ และนอกจากนี้ บางคนก็ไปหาวัตถุมงคลมาบูชา เพราะที่นี้มีชื่อเสียงเรื่องวัตถุมงคลด้านพุทธคุณเมตตามหานิยม และการค้าขาย

พวกเราไม่ได้มาเพื่อสิ่งเหล่านี้ แต่บางคนอาจจะแอบตั้งใจมาเพื่อสิ่งนี้ได้ ไม่เป็นไรไม่ว่ากัน เพราะเป็นความเชื่อส่วนบุคคล แต่สำหรับผม ชอบบรรยากาศธรรมชาติในวัดที่ร่มรื่นและศิลปกรรมการสร้างพระวิหารของหลวงปู่หลิวที่มีความสวยงามตระการตาแบบไทยนิยมสมัยโบราณ สวย หวาน ซึ่งจริงๆ

พากันเดินตามคนอื่นๆ ขึ้นไปบนพระวิหารที่ประดิษฐานรูปหลวงปู่หลิวประทับพระญาเต๋าเรือน ที่บอกได้เลยว่าวันนั้นจิตศรัทธามากราบขอพรหลวงปู่กันมากจริงๆ คิดๆ ไปแปลกใจ หลวงปู่หลิวเป็นพระสงฆ์ธรรมดาๆ ที่ไม่มีสมณแต่อย่างใด แต่ตามประวัติท่านเป็นพระแท้ที่ห่างไกลกิเลส มอภกายใจแก่พระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง โดยตั้งปณิธานจะ 2 ประการคือ ลดกิเลสอบายมุขทุกชนิด และเมื่อมีอะไรจะสั่งสมบารมีด้วยการสร้างเสนาสนะภายในวัด เช่น โบสถ์ กุฏิ ศาลาการเปรียญ จนกว่าจะดับขันธ

เมื่ออายุ 27 ปี ได้อุปสมบทที่วัดโบสถ์ ตำบลบ้านอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี แต่ได้กลับไปจำพรรษาที่วัดหนองบ้านเกิดของท่าน ได้สร้างศาลาเสร็จในพรรษาแรก ต่อมาได้ก็ระดมเครื่องทองผ้าถวายวัด 50 ตัว เพื่อให้ชาวบ้านได้มีที่ไว้ใช้สอย

ท่านได้ศึกษาธรรมปริยัติธรรมและวิปัสสนาธรรมจนแตกฉานแล้วได้ออกธุดงค์ไปแดนกระเหรี่ยงที่เคยไปเรียนคาถาอาคมเมื่อตอนวัยหนุ่ม เพื่อไปเรียนวิชามหาเวทย์ของมอญเป็นวิชาติดตัวตามความนิยมของยุคนั้น

ต่อมาท่านได้ธุดงค์ไปกราบหลวงพ่อด่าง วัดเขาบันไดอิฐ จังหวัดเพชรบุรี และอีกหลายวัด เมื่อไปจำพรรษาที่วัดก็ซ่อมสร้างวัดด้วยเจตนาบริสุทธิ์ เพราะก่อนอุปสมบทท่านช่างไม่มีฝีมือมาก่อน เช่น วัดสนามแย้ จ.กาญจนบุรี วัดจ.สุพรรณบุรี และวัดไทรทอง จ.กาญจนบุรี ซึ่งล้วนมีหลักฐานอนุสรณ์อยู่ในปัจจุบัน

สุดท้ายท่านก็กลับมาสร้างวัดไร่แดงทอง ตำบลท่าช้าง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นเจ้าอาวาสอยู่พรรษาต่อมาท่านได้ลาออกจากการเป็นเจ้าอาวาสวัดไร่แดงแล้วเดินทางกลับไปจำพรรษาที่วัดหนองอ้อบ้านเกิดตามที่ตั้งใจและมรณภาพเมื่อ พ.ศ. 2543 อายุ 95 ปี 74 พรรษา

บรรยากาศร่มรื่นในบริเวณวัด

รูปปั้น "หลวงปู่หลิว"

หลวงปู่หลิวเมื่อมีชีวิตอยู่ท่านได้ใช้วิชาคาถา **"มัทมณฑลและมทาเวทย์"** สร้างวัดดุมงคลมากมายหลายรุ่น เพื่อตอบแทนคุณให้แก่ผู้มีอุปการคุณที่ช่วยกันสร้างวัด ปฏิสังขรณ์ และสร้างตึกอาพาธสงฆ์โรงพยาบาลกำแพงแสน และอื่นๆ

วัดดุมงคลที่มีชื่อเสียงมากคือ **พญาเต่าเรือน** เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งคุณงามความดี หลวงปู่หลิวมรณภาพ คณะศิษยานุศิษย์ได้ร่วมกันสร้างรูปเคารพประทับพญาเต่าเรือนองค์ใหญ่ สูง 8.50 เมตรปิดทองคำแท้ทั้งองค์ พร้อมทั้งพระวิหารที่สวยงามตระการตา เป็นสถานที่ประดิษฐาน มีผู้เลื่อมใสศรัทธาทำบุญปิดทองและขอพรจากท่านจำนวนมาก

ทุกวันนี้ มีผู้เลื่อมใสศรัทธา จากทั้งในประเทศและต่างประเทศเดินทางมากราบไหว้ และลอดใต้รูปเคารพประทับพญาเต่าเรือนเป็นจำนวนมาก โดยมีเหตุผลจากความเชื่อว่า เพื่อให้หายจากโรคร้ายต่างๆ และเชื่อว่า ลอดท้องเต่าแล้วจะอายุยืนเหมือนเต่า ขณะที่ประชาชนจำนวนมากไม่น้อยมาลอดเพื่อขอโชคลาภ เพราะเชื่อมั่นในวัดดุมงคลว่าหลวงปู่หลิวมีพุทธคุณด้านทำมาค้าขาย และเมตตามหานิยม

ความเชื่อมั่นศรัทธาบริสุทธิ์ ไม่อาจห้ามจิตใจใครได้ เป็นสิทธิส่วนบุคคลของคนๆ นั้น แต่ที่เห็นวัดนี้ไม่มีการโฆษณาชวนเชื่อให้มีการซื้อขายบุญ ที่แอบแฝงไว้ด้วยเล่ห์เหลี่ยมเพทุบายที่มิเจตนาหลอกลวงใครให้หลงผิดแต่อย่างใด ผมและเพื่อนร่วมคณะขึ้นไปกราบและปิดทองรูปเคารพหลวงปู่หลิวบนพระวิหารที่สวยงาม และเดินชมเสนาสนะต่างๆ ภายในวัดที่มีบรรยากาศร่มรื่นสงบเย็นกันอยู่เป็นชั่วโมงจึงเดินทางกลับด้วยความผ่อนคลายกันถ้วนทั่ว

หลวงปู่หลิวประทับพญาเต่าเรือน